

Wijkgericht werken in Izegem

Acht jaar geleden experimenteerde de Stad Izegem voor het eerst met wijkontwikkeling. De Gemeenteraad besliste in 2003 om voor de wijk 'Achter de kerk' een eerste wijkontwikkelingsplan (WOP) op te maken om de leefbaarheid in de buurt aan te pakken. Er volgde nog een plan voor de wijk 'Izegem Centrum West' en recent ook voor de deelgemeente Emelgem. Voor elk van deze wijkontwikkelingsplannen was Samenlevingsopbouw betrokken als expert in bewonersparticipatie en de integrale benadering van wijken.

Groeien in bewonersparticipatie

Bewonersparticipatie is voor besturen die durven. Durven naar bewoners stappen, hen informeren, toelaten dat zij suggesties doen om situaties aan te pakken. Izegem heeft de laatste jaren een positieve evolutie doorgemaakt, een waarbij bewoners uitvoering betrokken worden bij het beleid en de band met bewoners sterker is geworden.

Schepen Dirk Van Wallegghem: "De politiek in Izegem heeft een andere houding tegenover bewoners. Vroeger kwamen goedbedoelde initiatieven van Schepenen soms verkeerd over of waren niet goed genoeg voor de bewoners. Schoorvoetend hebben we stappen gezet om als College naar de burgers toe te gaan en werkgroepen te organiseren. Zo hebben we voor de eerste keer, op bestuurlijk niveau, nagedacht over hoe bepaalde projecten gerealiseerd konden worden met inspraak van bewoners. Door het overleg met bewonersgroepen gaan wij de situatie breder verkennen en dieper doorwerken op bepaalde projecten. De realisaties van ons beleid zijn doeltreffender als de mensen waarvoor de maatregelen bedoeld zijn betrokken worden."

Nieuwe kijk op de wijk

Bij het wijkgericht werken wordt iedereen betrokken. Van Schepenen die verantwoordelijk zijn voor het beleid van de stad, de diensten en externe partners die het beleid uitvoeren tot de bewoners die er wonen.

Schepen Dirk Van Wallegghem: "Voor de wijkgerichte aanpak hanteren we in Izegem een helikopterzicht. We belichten alle beleidsdomeinen die van toepassing zijn in een wijk en zetten alle bevoegde diensten, partners en bewoners samen aan tafel. Samen maken we een analyse van de knelpunten die vastgesteld worden. Iedereen neemt zijn verantwoordelijkheid op en zoekt hoe zijn dienst kan inspelen op de signalen. Minstens 3 maal per jaar komt de plangroep samen, dat is het overleg met de verschillende diensten en bewoners waar de initiatieven in de wijken specifiek behandeld worden. Door de diensten regelmatig uit te nodigen naar de plangroep gaan de diensten meer met elkaar samenwerken in plaats van naast elkaar. De schotten tussen de diensten worden opgetild en de wijken integraal benaderd."

Alle diensten werken dus mee aan het wijkgericht beleid van de stad.

Schepen Dirk Van Wallegghem: "De sterke troef in Izegem schuilt in de stadssecretaris. Hij gelooft in de methodiek en motiveert alle diensten tot deelname aan de plangroep. Zo worden zij gestimuleerd om de taken van hun dienst af te stemmen op deze van andere diensten. De jeugddienst en de groendienst gaan bijvoorbeeld steeds samen aan de slag rond de herinrichting van speeltuinen en bewoners krijgen telkens de kans hun ideeën in te brengen.

De Stad koos er ook voor om een voltijdse wijkwerker aan te stellen die het wijkgericht werk opvolgt. Het is zijn hoofdtaak om alles wat leeft in de wijken op te volgen en het overleg tussen diensten en bewoners te organiseren. De diensten weten dat de wijkwerker alle informatie over de wijken bundelt, geven hun initiatieven aan hem door en kunnen bij hem terecht als ze iets willen weten.

Alle diensten staan open voor deze vernieuwende aanpak. Doorheen de jaren zijn zij gegroeid in deze manier van werken. Vroeger zagen zij het nut er nauwelijks van in en werd bewonersparticipatie als extra belasting voor hun werk beschouwd. Ondertussen hebben ze meermaals ervaren dat deze aanpak werkt en dat het hen verder op weg helpt bij de uitvoering van hun taak. Er komt een andere cultuur in het stadhuis. Bij de herinrichting van de straten zien we nu bv. de ambtenaren van de technische dienst bewoners aanspreken en gaan zij luisteren naar bewoners."

De hardware en software van een wijk

Samenlevingsopbouw zoekt steeds een evenwicht tussen de fysieke en de sociale leefbaarheid van een wijk.

Stadssecretaris Anton Jacobus: "We zijn gestart in wijk 'Achter de kerk' vanuit het gevoel dat die wijk weinig aantrekkelijk was en er wel eens een stap vooruit gezet moest worden. Wijkontwikkeling start meestal vanuit fysieke aspecten, zoals de huisvesting, de inrichting van straten, groene ruimte. Op zich zijn die fysieke elementen gemakkelijk aan te pakken. Je maakt een budget vrij en investeert. Anderzijds komt ook steeds het gemeenschapsgevoel naar voor, iets wat algemeen in onze samenleving achteruit gaat. Dit is minder tastbaar en moeilijker om aan te pakken. Een wijkgevoel creëren, daarvoor ben je afhankelijk van de mensen zelf. Onze wijkwerker neemt daarin een belangrijke rol op, om bewonersgroepen te stimuleren tot het inrichten van sociale initiatieven.

Eigenlijk kan je een wijk vergelijken met een computer. Die heeft zowel hardware als software nodig om te functioneren. Zo zien wij dat ook met het wijkgericht werk. Zowel de fysieke elementen (hardware) als de sociale cohesie in de wijk (software) krijgen de nodige aandacht."

Samenlevingsopbouw zocht bij de 3 wijkontwikkelingsplannen wat nodig was voor kwetsbare groepen. Zijn alle inwoners geïntegreerd in het sociaal weefsel van de wijk? Wat vinden zij over het leven in de wijk? Voor bepaalde doelgroepen zijn gerichte initiatieven uitgewerkt om hen voldoende kans te geven hun mening te uiten.

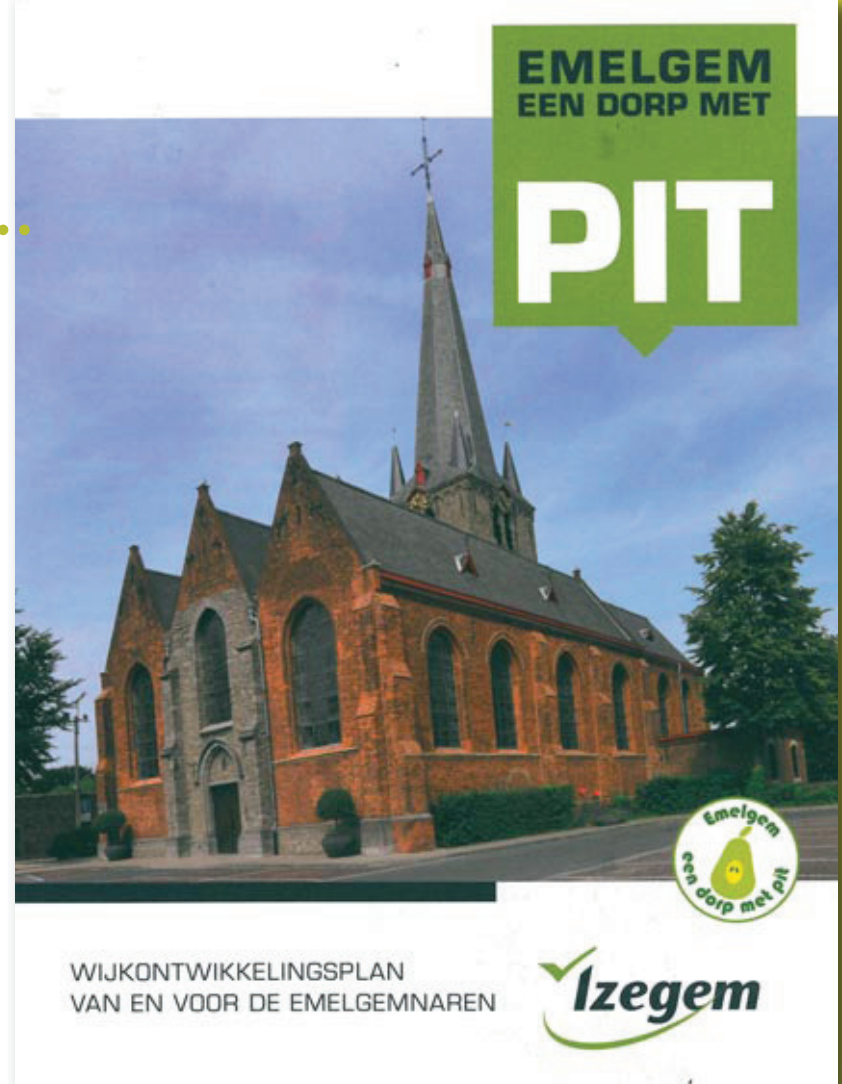
In Emelgem kwamen veel signalen rond toegankelijke dienstverlening en voorzieningen. Emelgemnaren moeten steeds naar het centrum van Izegem om beroep te doen op diensten zoals het ziekenfonds, de post, warenhuizen, de stad en het OCMW en dat terwijl deze deelgemeente afgescheiden is van de stad door het kanaal Roeselare-Leie. Het OCMW zag vrijwel meteen een piste om op in te spelen en heroriënteert de diensten van het OCMW op Emelgem. Dit maakt dat het wijkontwikkelingsplan Emelgem een grote sociale insteek krijgt die bij bewoners in goede aard valt.

OCMW-voorzitter Marc Vanlerberghe: "Uit het bewonersonderzoek van Samenlevingsopbouw bleek dat de dienstverlening van het OCMW in Emelgem onbekend is. Bovendien is één derde van de bevolking senior en voor hen hebben wij net een uitgebreid aanbod aan thuisdiensten. Die signalen hebben ons aan het nadenken gezet over hoe wij de inwoners van Emelgem beter kunnen informeren en de diensten kunnen binnen brengen bij de gezinnen.

Het OCMW wil in de toekomst aanwezig zijn in Emelgem. De stad Izegem is de eigenaar van het Oud Gemeentehuis op het Emelgemseplein en dat huis willen wij terug een functie geven. Dit moet een soort dorps huis worden, waar alle inwoners terecht kunnen met allerhande vragen. Het gebouw wordt alvast wat gerenoveerd door het OCMW om van start te kunnen gaan. In een eerste fase installeren we een buurtrestaurant, waar senioren terecht kunnen voor het nuttigen van een maaltijd. Hiermee willen we de ontmoeting van deze doelgroep stimuleren, want daar hebben de Emelgemse senioren nood aan. In een latere fase introduceren we het buurtzorgwerk en worden rechtstreeks aanspreekbaar voor alle inwoners. We zien het wat als een antennepunt van het OCMW, met een mix van onze diensten uit het dienstencentrum en het sociaal huis.

Evelien Aneca

NOOT: Evelien Aneca was als opbouwwerker mee verantwoordelijk voor de opmaak van het wijkontwikkelingsplan voor Emelgem. Ze werd ondertussen aangesteld om de buurtdienst in Emelgem te installeren. OCMW Izegem wenste haar kennis en netwerk in de deelgemeente en in de stad verder te benutten.

Info: T. 051 24 29 28

joke.dekoninck@samenlevingsopbouw.be